

İnsan Hakları ve interseks bireyler

OLUMLU GELİŞMELER

- » Bazı Avrupa ülkelerinde interseks bireyleri tanımak ve ayrımcılıkla mücadele için yasal değişiklikler
- » Interseks bireylerin insan hakları ihlallerine karşı bazı ülkelerde oluşan ulusal içtihat
- » Bilinç yükseltmek için LGBTİ ve interseks örgütlerinin, eşitlik sağlayıcı makamların ve diğer ulusal insan hakları yapılanmalarının öncü nitelikteki çalışmaları
- » Bazı tıp çalışanlarının intersekslere yapılan gereksiz tıbbi müdahalelere ilişkin daha ilerici bir görüş benimsemeleri ve karşı çıkmaya başlamaları
- » Avrupa'da ve uluslararası alanda kurumların interseks bireylerin insan haklarına daha fazla ilgi göstermeye başlaması

KAYGILAR

- » Interseks çocukların bilgilendirilmiş rızaları olmadan maruz kaldıkları "normalleştirme" amaçlı gereksiz tıbbi ve cerrahi uygulamalar
- » Interseks bireylerin fiziksel bütünlük ve kendi cinsel kimliklerini geliştirme haklarına saygı gösterilmemesi
- » Görünmezlik: Kamuoyunda intersekslerin varlığına ilişkin bilgisizlik (interseksler geçmişte hermafrodit diye isimlendiriliyordu ve bazı kişiler hala bu isimle biliyor) ve insan hakları problemleri
- » Tıbbi kayıtlara ulaşmaktaki zorluklar
- » Toplumdaki dişi - erkek ikili sisteminin interseksler üzerinde stigmatizasyon (damgalama) ve sosyal dışlanmaya yol açması
- » Interseks durumlarının hala patolojiler olarak sınıflandırılması
- » Interseks fetüsler üzerinde yapılan tıbbi müdahaleler¹
- » Interseks durumlarının tıbbileştirilmesinin bu bireylerin gerçek sağlık sorunlarıyla ilgiliyardıma ulaşmalarını kısıtlaması
- » Interseks bebek sahibi ebeveynler üzerinde doğum kayıtları ile ilgili yasal ve tıbbi baskı ve bunun ebeveynleri acele karar almaya yönlendirmesi
- » Uluslararası spor kurumlarının ayrımcı cinsiyet doğrulama prosedürleri uygulaması

TAVSİYELER

- » Interseks bireylere rızaları dışında yapılan tıbbi ve cerrahi müdahaleler durdurulmalı
- » Interseks bireylerin cinsiyet atama ameliyatlarını reddetme hakkına saygı duyulmalı
- » Interseks bireyleri patolojize eden tıbbi sınıflandırmalar gözden geçirilmeli
- » Resmi belgelerde interseks bireylerin yasalarca tanınmasını sağlayacak yasa ve politikaların geliştirilmesi, bireylere kendi kaderini tayin hakkı verilmesi gerekli
- » Interseks bireylerin ulusal çapta eşit muamele görmesi ve nefret suçu yasalarıyla haklarının korunması garantilenmeli
- » Interseks bireylerin tıbbi kayıtlarına tam erişebilmesi sağlanmalı
- » Interseks bireylerin insan haklarının ihlallerine ve ayrımcılığa ilişkin daha derinlikli araştırmalar ve tespitler yapılmalı
- » Interseks bireylerin karşılaştıkları sorunlarla ilgili toplumda bilinç yaratılmalı ve bu konuda profesyonel eğitim geliştirilmeli
- » Problemlerin tespiti ve gerekli önlemlerin geliştirilmesi sürecine interseksler de dahil edilmeli
- » Interseks çocuklar ve ailelerinin aldıkları danışma hizmetleri geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalı
- » Interseks bireylerin adalete erişimi kolaylaştırılmalı, geçmişteki insan hakkı ihlalleri araştırılıp tespit edilmeli

